

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Guatemala 2021-2025

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklingseffektivitet liksom i Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris.

Strategin ska gälla under perioden 2021–2025 och omfattar för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) sammantaget 1150 miljoner kronor. Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 7 Latinamerika i regleringsbrev avseende Sida för respektive budgetår.

Verksamheten ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer samt jämställdhet

- Stärkta förutsättningar för demokrati och ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.
- Stärkta förutsättningar för ansvarsutkrävande, ökad transparens och minskad korruption.
- Ökad jämställdhet, inklusive minskat könsrelaterat våld och ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Miljö, klimat och hållbart nyttjande av naturresurser

- Begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar.
- Stärkta förutsättningar för hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser, inklusive bevarande av ekosystem och biologisk mångfald.

Inkluderade ekonomisk utveckling

- Ökade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor samt stärkta förutsättningar för fri och rättvis hållbar handel.
- Stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor.

2. Landkontext

Guatemala har under de senaste åren haft en stadig men låg ekonomisk tillväxt. Landet uppvisar en av de högsta nivåerna av fattigdom, ojämlikhet och undernäring i Latinamerika. Fattigdomen är starkt kopplad till utanförskap, brist på mänsklig säkerhet och möjligheter till politiskt inflytande och makt, särskilt bland kvinnor, urfolk och landsbygdsbefolkning. De flesta människor som lever i fattigdom saknar tillgång till mark, produktiva och formella anställningar och grundläggande samhällstjänster. Illegala strukturer inom statsapparaten medför omfattande korruption och straffrihet, vilket försvårar deltagande och insyn i beslutsprocesser samt ansvarsutkrävande.

Kvinnor är strukturellt diskriminerade och saknar ofta makt att själva fatta beslut som påverkar deras liv, ekonomi samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Guatemala upplever extrema effekter av klimatförändringar. Konsekvenserna av dessa innebär ökad risk för naturkatastrofer. Detta bidrar till ytterligare sårbarhet för personer i utsatta situationer och påverkar livsmedelsförsörjningen negativt. Utvinningen av naturresurser har långtgående konsekvenser på den omfattande men minskande biologiska mångfalden. Efterfrågan på naturresurser är stor, och gruvdrift, vattenkraftverk, skogsavverkning samt användandet av monokulturer med negativ påverkan på miljön ökar. Tillgången till mark är en viktig, men komplicerad, fråga.

3. Verksamhet

Sida ska genomföra, följa upp och redovisa verksamheten i linje med vad som föreskrivs i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2017/21053/IU). I riktlinjerna framgår bland annat att verksamheten aktivt ska styras mot målen samt att faktiska resultat följs upp utifrån målen. Den årliga strategirapporten ska vara övergripande och bland annat innehålla en redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Resultatinformation ska användas för beslutsfattande, lärande, ansvarsutkrävande och för att säkerställa transparens gentemot allmänheten. Uppföljningen ska ge tillförlitlig och användbar information om resultat på såväl kortare som längre sikt genom både kvalitativ och kvantitativ information, där så är möjligt. Resultatuppföljning ska i första hand svara på frågan om verksamheten gjort

skillnad, hur och för vem. Uppföljningen ska med utgångspunkt i de förutsättningar som finns svara på i vilken omfattning utvecklingssamarbetet gjort skillnad.

Utvecklingssamarbetet ska bidra till hållbar utveckling utifrån Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering från Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris. Verksamhetens bidrag är särskilt relevant för följande mål i Agenda 2030: ingen fattigdom (mål 1), ingen hunger (mål 2), jämställdhet (mål 5), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), hållbar konsumtion och produktion (mål 12), bekämpa klimatförändringarna (mål 13), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15), och fredliga och inkluderande samhällen (mål 16). I strategirapporteringen till regeringen ska Sida referera till hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamheten ska bidra till att stärka aktörer som verkar för demokratisk samhällsstyrning, respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Stöd till förbättrade förutsättningar för medborgare att påverka politiska processer och utkräva ansvar ska ingå. Vidare ska verksamheten bidra till att korruption och straffrihet minskar. Stöd till övergångsrättvisa, med särskilt fokus på offren för övergreppen från landets interna väpnade konflikt, ska ingå. Fredsavtalen från 1996 ska beaktas som ramverk och referens. Samarbetet med statliga institutioner kan stärkas om det bedöms möjligt.

Verksamheten ska främja ökad jämställdhet och mångfald, genom arbete mot diskriminering och för omvandlande av könsstrukturer. Särskilda insatser för minskat könsrelaterat våld samt ökad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter ska ingå.

Verksamheten ska bidra till begränsad klimatpåverkan och ökad motståndskraft mot klimatförändringar. Stöd till ökad kapacitet för hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser, ekosystem och biologisk mångfald ska ingå. Verksamheten ska inkludera stöd till hållbar vattenhantering och hållbart lantbruk för tryggad livsmedelsförsörjning. Verksamheten ska främja plattformar för dialog och konfliktlösning vad gällande nyttjandet av naturresurser och markrättigheter. Cirkulär ekonomi ska främjas.

Verksamheten ska främja en inkluderande ekonomisk utveckling i Guatemala med bättre förutsättningar till produktiv sysselsättning med anständiga anställningsvillkor, särskilt för urfolk, kvinnor, unga och personer

i ekonomiskt utsatta situationer. Stöd till mänskliga rättigheter i arbetslivet bör ingå. Fokus ska också ligga på att främja ökade möjligheter för hållbar inkomstgenerering, inklusive småskaligt lantbruk, för att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt. Stöd till ett rättssäkert, jämställt och jämlikt tillträde till marknader för mikro- och småföretag ska ingå.

Sveriges utvecklingssamarbete ska vara relevant och effektivt. En integrerad ansats inom och mellan strategins områden ska eftersträvas och synergier sökas med andra strategier relevanta för utvecklingskontexten. Sverige ska verka för en sammanhållen och effektiv utvecklings- och biståndssamordning landet, inte minst genom att söka samarbeten med relevanta aktörer. Finansieringslösningar som kan bidra till att stimulera andra finansiella resurser bör användas.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska lägga grund för bredare relationer mellan Sverige och Guatemala och samarbetet med den svenska resursbasen bör fördjupas. Detta genom att skapa förutsättningar för engagemang genom samarbete med privata sektorn, civilsamhälle och andra förändringsaktörer, statliga aktörer och akademien. Potentialen i digitalisering och innovation som verktyg för måluppfyllelse ska, när relevant, tillvaratas.